

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
17 maart 2005

Ons kenmerk
SFB/2005/5339

Uw brief van
31 januari 2005

Uw kenmerk
2040507310

Onderwerp
Vragen van mevrouw Vergeer

Bij dezen zend ik u, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, de antwoorden op de vragen van het lid Vergeer over de verhoging van het BTW-tarief voor cd - roms die onderdeel uitmaken van leermiddelen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van mevrouw Vergeer, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden d.d. 31/01/2005, kenmerk 2040507310).

1. Kunt u bevestigen dat sinds 15 december 2004¹ het BTW-tarief voor cd - roms, die onderdeel vormen van een leerpakket, wordt verhoogd van 6% naar 19%?

Antwoord:

Nee. Het besluit van 15 december 2004 moet niet gezien worden als een beleidswijziging, maar als een verduidelijking van het bestaande beleid dat is gebaseerd op de 6^e BTW-richtlijn. Uit de bepalingen van die richtlijn – die de lidstaten verplicht in hun nationale wetgeving moeten implementeren- vloeit voort dat met betrekking tot cd-roms het algemene BTW-tarief van 19% wordt berekend (zie in dit verband ook het antwoord op vraag 8).

Het besluit gaat uit van het beginsel dat bij samengestelde prestaties elke prestatie als onderscheiden en zelfstandig moet worden beschouwd. Alleen wanneer de ene prestatie ten opzichte van de andere prestatie als bijkomend moet worden beschouwd, volgt de bijkomende prestatie het fiscale lot van de hoofdprestatie (absorptie). Een prestatie kan worden aangemerkt als bijkomend, als de ene prestatie voor de klanten geen doel op zich is maar slechts een middel om de hoofdprestatie zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Bij de levering van een schoolboek met een daarbij gevoegde cd-rom is voor de BTW-heffing sprake van de levering van twee afzonderlijke goederen (splitsing van prestaties). De bij een schoolboek gevoegde cd-rom maakt gemiddeld zo'n 25% van de totale prijs uit, en vormt daarmee een substantieel onderdeel van het totale pakket. Cd - roms kunnen daarom niet als bijkomend worden aangemerkt en vallen derhalve onder het 19% tarief. Hieraan doet niet af dat slechts één prijs in rekening wordt gebracht.

Overigens is bij voornoemd besluit een door jurisprudentie ingehaalde regeling over zogenoemde toegiftartikelen ingetrokken. Dit zijn goederen met een relatief geringe waarde, die gratis worden verstrekt bij een ander goed. Met toegiftartikelen worden expliciet niet de cd - roms bedoeld, die bij schoolboeken worden geleverd.

2. Heeft er overleg plaatsgevonden alvorens dit besluit werd genomen, tussen het ministerie van Financiën en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap?

Antwoord:

Nee. Dat was niet nodig. Er is hier immers geen sprake van gewijzigd beleid.

3. Deelt u de mening dat dit besluit mogelijk zal leiden tot een verhoging van de kosten van lesmaterialen en daarmee van de schoolkosten? Zo neen, waarom niet?

¹ Besluit staatssecretaris van Financiën van 15 december 2004, nr. CPP2004/2597M.

Antwoord:

Ik verwijst in dit verband naar de antwoorden op vraag 1 en 4.

4. Hoe dient deze verhoging van het BTW-tarief van leermiddelen gezien te worden in het licht van de nadruk die dit kabinet legt op de terugdringing van de schoolkosten?

Antwoord:

De uitgeverijen stellen zich op het standpunt dat cd - roms bij de schoolboeken horen. Op dit moment wordt door de Belastingdienst onderzoek gedaan naar de praktijk die uitgeverijen hebben gehanteerd. Dit kan ertoe leiden dat de belastinginspecteur tot de conclusie komt dat uitgevers (al dan niet met terugwerkende kracht) cd - roms onder moeten brengen in het 19%-tarief. Zoals u bekend is, hebben uitgevers (zie persbericht van de GEU van 2 februari 2005) aangegeven dat zij zich genoodzaakt zien een prijsverhoging van 3% op de schoolboeken door te voeren.

Ik verwacht dat het loslaten van de vaste boekenprijs voor schoolboeken een neerwaarts effect zal hebben op de prijs voor schoolboeken. Hiertoe zijn initiatieven van organisaties in het voortgezet onderwijs noodzakelijk. De landelijke afspraken die organisaties in het voortgezet onderwijs onlangs met betrekking tot de schoolkosten hebben opgesteld, geven mij het vertrouwen dat op dit punt stappen zullen worden ondernomen.

Als de belastinginspecteur van oordeel blijft dat een uitgever een verkeerde interpretatie heeft gegeven aan het beleid (dus absorptie in plaats van splitsing), zullen uitgeverijen dit mogelijk aanvechten door middel van een bezwaar- en beroepsprocedure. Uiteindelijk kunnen zij de belastingrechter vragen een uitspraak te doen.

5. Deelt u de mening, dat het wenselijk is dat voor cd - roms, die onderdeel vormen van een leerpakket het lage BTW-tarief zal gelden? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

Op Europees niveau is in bijlage H bij de zogenoemde Zesde BTW-richtlijn vastgesteld, welke goederen en diensten onder het verlaagde BTW-tarief mogen worden gebracht. Nederland maakt van die mogelijkheden ruim gebruik. Zie voor een eventuele uitbreiding van die bijlage ook het antwoord op vraag 8.

6. Hoe dient deze verhoging van het BTW-tarief van leermiddelen gezien te worden in het licht van de nadruk die dit kabinet legt op kenniseconomie en innovatie?

Antwoord:

Zoals reeds in het antwoord op vraag 1 is aangegeven is hier geen sprake van verhoging van het BTW - tarief van leermiddelen.

Het beleid van het kabinet inzake de kenniseconomie en innovatie komt op andere manieren tot uiting. Naast investeringen in onderzoek en in (startende) innoverende bedrijven is er een deltaplan voor stimulering van bèta en techniek opgesteld, waarin wordt gewerkt vanuit een brede aanpak van het basisonderwijs tot en met de arbeidsmarkt. Het gaat hierbij om continueren en eventueel uitbouwen van succesvol gebleken projecten uit het verleden alsmede experimenten met nieuwe middelen om bèta en techniek aantrekkelijker te maken voor leerlingen, studenten en werknemers.

Daarnaast is er geen één op één relatie tussen het algemene BTW-tarief en goederen die nuttig zijn in het licht van de kenniseconomie. Het algemene BTW-tarief is standaard en slechts enkele goederen vallen onder het lage tarief. Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 8.

7. Bent u bereid met de staatssecretaris van Financiën in overleg te treden om dit besluit terug te draaien? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

Zoals hiervoor is aangegeven gaat het bij dit besluit om een verduidelijking van het bestaande beleid en is het ter beoordeling van de voor de BTW bevoegde belastinginspecteur of uitgevers aan dat beleid de juiste interpretatie hebben gegeven. De uitkomsten van het onderzoek van de Belastingdienst en van mogelijke uitspraken van de belastingrechter zal ik met belangstelling volgen.

8. Deelt u de mening dat het, met het oog op de kennisinnovatie, wenselijk is dat ook cd-roms die worden gepubliceerd als op zichzelf staand primair lesmateriaal, vallen onder het verlaagde tarief? Zo neen, waarom niet? Welk argument ligt ten grondslag aan de criteria die leiden tot dit onderscheid?

Antwoord:

Europees uitgangspunt is dat ter zake van de levering van goederen en diensten BTW wordt geheven naar het algemene tarief. Slechts voor een beperkt aantal goederen en diensten geldt een verlaagd tarief. Deze tariefstelling is gebaseerd op de Zesde BTW-richtlijn die in de EU dient als basis voor de nationale wetgeving van de lidstaten. De lidstaten mogen in beginsel alleen een verlaagd BTW-tarief toepassen voor een beperkte lijst van goederen en diensten die zijn vermeld in bijlage H van die richtlijn. Gebaseerd op categorie 6 van bijlage H past Nederland onder meer een verlaagd tarief toe op boeken. Bij de toepassing van het verlaagde tarief wordt er geen onderscheid gemaakt tussen leer- of schoolboeken en andere boeken.

Als argument voor het verlagen van het tarief voor bepaalde digitale producten, zoals cd-roms wordt dikwijls de analogie met boeken aangevoerd. De Zesde Richtlijn staat het momenteel niet toe digitale producten onder het verlaagde BTW-tarief te brengen. In dit verband wordt ook vermeld dat de Europese Commissie op 13 juli 2003 een richtlijnvoorstel heeft ingediend met betrekking tot de verlaagde BTW-tarieven. Het voorstel voorziet in een beperkte uitbreiding van de in voornoemde bijlage H vermelde lijst van goederen en diensten waarop lidstaten het verlaagde tarief mogen toepassen. Elektronische informatiedragers worden daarbij niet opgenomen in bijlage H, mede omdat de Commissie meent dat zoiets voor deze producten gemakkelijk zou kunnen leiden tot

grensoverschrijdende concurrentieverstoring. Een ander argument is van uitvoeringstechnische aard. Het is zeer lastig om onderscheid aan te brengen tussen cd-roms met een algemeen karakter en cd-roms die bedoeld zijn voor educatieve doeleinden. Zoals ook met de Kamer is besproken, ligt de prioriteit van de Nederlandse regering wat betreft dit richtlijnvoorstel bij het behoud van het verlaagde BTW-tarief voor die arbeidsintensieve diensten waarvoor Nederland op dit moment tijdelijk het verlaagde tarief mag toepassen.

9. Deelt u de mening, dat het ongewenst is dat het medium bepalend is voor het BTW-tarief van leermiddelen?

Antwoord:

In dit verband verwijs ik naar het antwoord op vraag 8, in het bijzonder wat betreft de afwezigheid van beleidsruimte in de Zesde BTW - richtlijn op dit punt.